

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/2164
G.K 94

Sayı : 56020453/2012-610.01-5/1444/2994

Konu : Yazılı soru önergesi

14/05/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 02/01/2012 tarihli ve
A.01.0.GNS.0.10.00.00-2 sayılı yazı,
b) 18/01/2012 tarihli ve 136/283 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/2164 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EKLER:

1-Soru önergesi cevabı (1 adet)

2- Tablo (3 sayfa)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-5/1443/2993
Konu : Yazılı soru önergesi

14. / 05. / 2013

Sayın Veli AĞBABA
Malatya Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/2164 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Birleşmiş Milletler Cezaevi Kuralları ve Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Tavsiye Niteliğindeki Cezaevi Kuralları da dikkate alınarak, ceza infaz sistemimizde reform niteliğinde çalışmalar yapılmış ve son yıllarda ceza infaz kurumlarımızın özellikle fizikî yapısı ile hükümlü rehabilitasyonu alanında yürütülen çalışmalarda çağdaş standartlar yakalanmıştır. Bu süreçte, çağdaş infaz hizmetlerini yerine getirmek için ihtiyaç duyulan mevzuat altyapısı oluşturularak, sağlıklı, güvenli, mekanik, elektronik donanımlı ve rehabilitasyon faaliyetlerine daha elverişli yeni ceza infaz kurumu projeleri geliştirilmiş, uluslararası normlara uymayan, fizikî şartları ve kapasiteleri itibarıyla eğitim ve iyileştirme faaliyetlerinin kısıtlı yapıldığı ya da hiç yapılamadığı küçük ilçe ceza infaz kurumlarının önemli bir kısmı kapatılmıştır.

II- Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve mevzuat doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte, ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmekte, tüm muayene ve tedavi sonuçları kişinin sağlık dosyasına kaydedilmektedir.

III- A) 30/04/2009 tarihli Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokolün, "Ceza İnfaz Kurumlarında Aile Hekimliği ve Diğer Sağlık Hizmeti Uygulaması" kenar başlıklı 5. maddesinin bir ilâ dördüncü fıkralarında, "1000 ve üzerinde hükümlü ve tutuklu bulunan her kuruma aile hekimliği pozisyonu ihdas edilerek sağlık hizmeti sunulur. Kampüs içerisinde bulunup 1000 ve üzerinde hükümlü ve tutuklu barındıran kurumlar da bu kapsamda değerlendirilir. Hükümlü ve tutuklu sayısı 1000'e kadar olan kurumlar durumu uygun olan en fazla üç aile hekimine bağlanır. İlgili aile hekimi sağlık hizmetini, gezici sağlık hizmeti kapsamında verir. Aile hekimliği uygulamasına geçilmemiş illerde; hükümlü ve tutuklular ile personel sayısı 1000'in üzerinde olan kurumlarda haftada 5 tam gün, 500 ilâ 1000 arasında olan kurumlarda haftada 5 yarım gün, 500'ün altında olan kurumlarda haftada 2 yarım gün tabipli sağlık hizmeti verilir. Kampüs içerisinde bulunan ve 1000'in altında hükümlü ve tutuklu sayısı bulunan kurumlarda bu kapsamda değerlendirilir." hükmüne yer verilmiştir.

Protokolün 6. maddesine göre, ceza infaz kurumu semt polikliniklerinde sağlık hizmeti, günün 24 saati kesintisiz olarak verilmekte olup, mesai saatleri dışındaki acil durumlarda derhal 112 Acil Servise haber verilerek gerekli tıbbî müdahalede bulunulmakta

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

ve 112 Acil Servis hizmetiyle mesai saatleri dışında da kurumlara doktor gelmesi sağlanmaktadır.

B) Bahsi geçen Protokol gereğince, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğümüz taşra teşkilatında görev yapan tabip ve diş tabiplerinin kadroları kendi talepleri dikkate alınarak Sağlık Bakanlığına devredilmiştir.

12/03/2013 tarihi itibarıyla, Sağlık Bakanlığına geçme talebinde bulunmayan kadrolu 13 tabip ceza infaz kurumlarında tam gün görev yapmaktadır. Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce tabip görevlendirilmeyen kurumlarda, Protokol hükümleri gereğince Sağlık Bakanlığı tarafından tabip görevlendirilmesi yapılmaktadır.

IV- Hasta hükümlülerin ihtiyaçlarının sağlık ve bakım merkezi anlayışıyla karşılanması amacıyla, Metris Ceza İnfaz Kurumu kampüsünde, öz bakım becerilerini yerine getiremeyenler için 90 kişilik, akıl hastalığı dışında ruhsal hastalıkları bulunanlar için 48 kişilik olmak üzere, toplam 138 kişilik bir bölüm kurulmuştur. 30/03/2012 tarihi itibarıyla, Metris 2 Nolu R ve T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakiller gerçekleştirilmiş, ağır ve sürekli hastalığı nedeniyle bakıma muhtaç durumda olan ve şartları uyan hükümlülerin barındırılmasına, her türlü tedavi ve bakımlarının yapılmasına başlanmıştır.

Ağır ve sürekli hastalığı nedeniyle bakıma muhtaç olan tutuklu ve hükümlülerin talepte bulunmaları hâlinde, tıbbî gereklilik ve mevzuat doğrultusunda gerekli değerlendirmeler yapılarak nakillerinin gerçekleştirilebileceği hususunda Cumhuriyet başsavcılıklarına gerekli talimat verilmiştir.

V- A) Çağdaş ceza infaz uygulamalarına paralel olarak, koşullu salıverilmelerine bir yıl ve daha az süre kalan hükümlülerin, dış dünyaya uyumlarını sağlamak, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini ve güçlendirmelerini temin etmek amacıyla, bakiye cezalarının denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak infaz edilmesine imkân sağlayan, 05/04/2012 tarihli ve 6291 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 5275 sayılı Kanuna eklenen 105/A maddesi 11/04/2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

6291 sayılı Kanun değişikliği kapsamında, açık ceza infaz kurumunda cezasının son altı ayını kesintisiz olarak geçiren; çocuk eğitimevinde toplam cezasının beşte birini tamamlayan, koşullu salıverilmesine bir yıl veya daha az süre kalan iyi hâlli hükümlülerin talebi hâlinde, ceza infaz kurumu idaresince hükümlü hakkında hazırlanan değerlendirme raporu da dikkate alınarak, cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına, infaz hâkimi tarafından karar verilebileceği düzenlenmiştir.

Değişiklikle, hassas gruplara ilişkin de özel düzenlemeler getirilmiştir. Buna göre, 0-6 yaş arasında çocuğu olan kadınların koşullu salıverilmelerine iki yıl veya daha az süre kalması; maruz kaldıkları ağır bir hastalık, sakatlık veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen hükümlülerin ise koşullu salıverilmelerine üç yıl veya daha az süre kalması durumunda, kalan cezaları için, denetimli serbestlik tedbiri uygulamasından yararlanmaları öngörülmüştür.

Bununla birlikte, 24/1/2013 tarihinde kabul edilen 6411 sayılı "Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile 5275 sayılı Kanuna geçici madde eklenmiştir. Geçici 4. madde

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

hükmü uyarınca, altı aylık süre şartının ve cezanın belirli bir süre infaz edilmesine ilişkin şartın 31/12/2015 tarihine kadar uygulanmayacağı kabul edilmiştir.

B) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun, "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, "Diğer hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunur. Ancak bu durumda bile hapis cezasının infazı, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa mahkûmun cezasının infazı iyileşinceye kadar geri bırakılır." hükmü uyarınca, ceza infaz kurumundaki bir mahkûmun hastalığı sebebiyle cezasının infazının geri bırakılabilmesi için, hastalığının hayatı için kesin tehlike teşkil etmesi aranmaktaydı.

Taslağı Bakanlığımızca hazırlanan 24/1/2013 tarihli ve 6411 sayılı "Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkra hükmü uyarınca, maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayaacağı değerlendirilen mahkûmun hapis cezasının infazının, iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği de kabul edilmiştir.

VI- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

A) 12/03/2013 tarihi itibarıyla Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne, Cumhuriyet başsavcılıkları kanalıyla yapılan bildirimlere göre, ceza infaz kurumlarında sürekli hastalığı bulunan 276 hükümlü ve tutuklunun bulunduğu; ceza infaz kurumlarınca bildiri mi yapılan 59 kanser hastası tutuklu ya da hükümlü bulunduğu, bunlardan 14'ünün 1 yıldan az, 17'sinin 1 yıldan fazla 2 yıldan az, 28'inin 2 yıldan fazla süredir ceza infaz kurumunda bulunduğu;

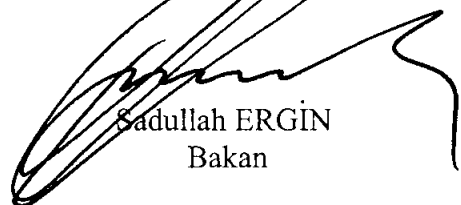
B) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulardan hastanede tedavi altında olanların sayısının sürekli değiştiği, bu konuda Bakanlığımız kayıtlarında istatistik bilgi bulunmadığı;

C) Avrupa Konseyi Yıllık Ceza İstatistikleri 2009 yılı verilerine göre, ceza infaz kurumlarında bulunan her 10.000 hükümlü ve tutukluya göre ölüm oranının Avusturya'da 29.7, Belçika'da 41.3, Danimarka'da 29.6, Almanya'da 21.8, İtalya'da 24.7, Hollanda'da 24.9, Avrupa Konseyi üye ülkeler ortalamasının 28.9 ve Türkiye'de ise 21.8 olarak gerçekleştiği, bu veriler kapsamında Ülkemizdeki ceza infaz kurumlarında hayatını kaybeden hükümlü ve tutuklu oranının Avrupa ortalamasının altında olduğu,

Anlaşılmıştır.

VII- Ceza infaz kurumlarında hayatını kaybeden kişilerin ölüm nedenleri ve yıllara göre dağılımını gösteren; ceza infaz kurumu tiplerine göre barındırılan hükümlü ve tutukluların dağılımını gösteren; sürekli hastalığı olan ve hâlen tedavilerine devam edilen hükümlü ve tutukluların barındırıldığı ceza infaz kurumlarının tiplerine göre dağılımını gösteren tablolar ilişiktir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan

2002 - 2013 YILLARI ARASINDA MEYDANA GELEN TUTUKLU, HÜKÜMLÜ ÖLÜM OLAYLARININ NEDENLERİ VE SAYISI

Vukuat Türü	2002	2003	2004	2005	2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013 OCAK	
					T	H	T	H	T	H	T	H	T	H	T	H	T	H	T	H
Eceliyle Ölüm	71	128	12	21	43	78	42	108	55	115	44	111	49	164	51	184	41	183	2	33
Diğer Hükümlülerce Öldürülme	2	2	1		1	1			1	1	2	2		1	1	1		2		
Hükümlünün, Personelin Kötü Muamelede									1											
İntihar	16	33	41	38	25	9	16	10	18	20	20	17	21	17	15	16	12	22	1	6
Toplam	89	163	54	59	69	88	58	118	75	136	66	130	70	182	67	201	53	207	3	39

* 2006 Yılı öncesinde Ceza İnfaz Kurumlarında Gerçekleşen Ölümlerin Tutuklu, Hükümlü Bilgisine İlişkin Veri Bulunmamaktadır.

** Hükmen Tutuklu Sayıları Hükümlüye Dahil Edilmiştir.

*** Bu tablo, 19/04/2008 tarihli ve 26852 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/13472 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Resmi İstatistik Programı kapsamında olmayıp, hizmete özel olarak hazırlanmıştır.

18/02/2013 TARİHİ İTİBARIYLA CEZA İNFAZ KURUMU TİPİNE GÖRE MEVCUTLAR

CEZA İNFAZ KURUMU TİPİ	MEVCUDU
ATİPİ	478
A1 TİPİ	161
A2 TİPİ	483
A3 TİPİ	1918
AÇIĞA BAĞIMLI KADIN AÇIK	64
B TİPİ	746
BAĞIMLI AÇIK	8336
BAĞIMSIZ AÇIK	12853
C TİPİ	1857
ÇOCUK EĞİTİMEVİ	129
ÇOCUK KAPALI	626
D TİPİ	1927
E TİPİ	33285
F TİPİ	4007
H TİPİ	3661
K1 TİPİ	2859
K2 TİPİ	1197
KADIN AÇIK	239
KADIN KAPALI	1903
KAPALI	5348
L TİPİ	22096
M TİPİ	8796
R TİPİ	127
T TİPİ	12957
TOPLAM	126053

**18/02/2013 TARİHİ İTİBARIYLA CEZA İNFAZ KURUMU TİPİNE GÖRE
MEVCUTLAR**

CEZA İNFAZ KURUMU TİPİ	
ATİPİ	3
BAĞIMLI AÇIK	29
C TİPİ	1
D TİPİ	11
E TİPİ	66
F TİPİ	11
H TİPİ	7
K TİPİ	3
KADIN AÇIK	1
KADIN KAPALI	5
L TİPİ	30
M TİPİ	2
R TİPİ	71
T TİPİ	36
TOPLAM	276